

NIEZALEZNEGO
SAMORZĄDNEGO
ZWIAZKU
ZAWÓDOWEGO**SOLIDARNOŚĆ**

ZIEMI PUŁAWSKIEJ

Pismo wydawane przy MKZ w Puławach

DOKUMENTY

JAK DO TEGO DOSZŁO

W pierwszych powojennych latach /1945-1948/ spełniło się wielkie oczekiwanie bezrolnych i małorolnych chłopów. Hasło "ziemia dla chłopów" przyobiekło się w rzeczywistość, przynosząc im to co dawno już wysłużyli sobie własnym potem, a często również krwią. Przyjmowali tę z dawien dawna upragnioną a sponiewieraną wojną ziemię, aby swoim trudem znojnym uczynić z niej znowu rolę - płodną i zdolną żywić. Przyjmowali ją dla siebie i z myślą o sobie, tak jak tylko uczynić to może gospodarz. Ale też nie dostawali jej za darmo. Pracowali od świtu do nocy, aby wyżywić siebie ale przede wszystkim tych, którzy na żywność czekali w miastach. Do miast szła ich krwawica i dzięki niej się one budowały. Ciężkie to były bez wątpienia lata, ale na swoim.

Jeszcze cięższe okazało się to co wkrótce nadeszło. Dopiero co zdążyli się nacieszyć tą ziemią; którą w gospodarskie wzięli władanie, a tu znowu uczynić ich chciano na tej ziemi wyrobnikami. Bronili się więc przed spółdzielniami /1948-1956/, których nie chcieli, bo zabierały im nadzieję, którą związali z ziemią. Bronili się ale nie przestali żywić.

Rok 1956 przyniósł chłopom nową nadzieję. Reaktywowano w nim Kółka Rolnicze, które miały się stać samorządnymi organizacjami społecznymi działającymi na wsi. Różne były losy tych Kółek, nigdy jednak nie stały się one prawdziwie samorządnymi. Wieś natomiast starzała się, a obowiązkowe dostawy stawały się nie tylko coraz większym ciężarem, ale też coraz mniej skutecznym sposobem zaspokajania żywnościowych potrzeb kraju i rosnącego eksportu żywności.

Nadszedł kolejny okres przemian - rok 1970. Przemiany te na wsi znaczyły wspólną wytyczną KC PZPR i NK ZSL z kwietnia 1971 r. i uchwała VI Zjazdu PZPR z grudnia 1971 r. Dokumenty te stanowiły, że "Podstawowym celem w rolnictwie jest przyspieszenie wzrostu produkcji oraz tworzenie warunków dla stopniowych socjalistycznych przeobrażeń wsi". Sformułowanie to budziło niepokój, a jednak z nadzieją przyjęli chłopci te kolejne przemiany, a szczególnie zniesienie obowiązkowych dostaw z dn. 1 stycznia 1972 r. Nadzieje te znalazły kiedy po utworzeniu gmin, Kółka włączono do SKR /1973 r./. W ten sposób SKR-y przejęły działalność gospodarczą, eliminując prawie całkowicie społeczność

działalność Kółek na wsi. Potem był jeszcze VII i VIII Zjazd kładący nacisk na podniesienie opłacalności gospodarowania, która jednak stale się pogarszała. Przysłowiową kroplą przelewającą czarę goryczy, okazało się wprowadzenie z dniem 1 stycznia 1978 r. z a o p a t r z e n i a e m e r y t a l n e g o i r e n t o w e g o. W tym momencie chłopci zrozumieli, że te "stopniowe socjalistyczne przeobrażenia wsi" mogą w praktyce oznaczać utratę przez nich ziemi. Wtedy właśnie powstały Komitety Samoobrony Chłopskiej i Tymczasowe Komitety Niezależnego Związku Zawodowego Rolników.

Lato 1980 r. przyniosło szansę odnowy, jednakże nie dla chłopów. Wytyczne KC PZPR i NK ZSL z października 1980 r. w sprawie węzłowych problemów polityki rolnej nie zapowiadały zwrotu w traktowaniu gospodarstw chłopskich. Narastała fala niezadowolonych, powstawały niezależne, samorządne związki chłopskie. Wywierane naciski społeczne doprowadziły do opublikowania nowych wytycznych w sprawie polityki rolnej /styczeń 1981 r./. Chłopi tym razem pragnęli jednak gwarancji ich realizacji oraz uwzględnienia wielu ważkich i słuszych żądań i postulatów. W obronie swoich praw rozpoczęli 2.01.br. swoje strajki. Najdłużej trwający spośród nich, w którym udział brało 300 rolników i rolników, zakończył się w Rzeszowie w dniu 18.02.br. podpisaniem porozumienia między Komitetem Strajkowym a Komisją Rządową.

PROTOKÓŁ POROZUMIENIA

zawartego dnia 18 lutego 1981 r. pomiędzy Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie, działającym w imieniu Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych oraz Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" w Rzeszowie przy udziale przedstawicieli Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ "Solidarność".

W dniach 1-6 i 16-18 lutego 1981 r. odbyły się w siedzibie byłego WRZZ w Rzeszowie rozmowy pomiędzy Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym działającym w imieniu Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych oraz Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" w Rzeszowie przy udziale przedstawicieli Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ "Solidarność".

W wyniku rozmów, których przedmiotem były postulaty Komitetu Strajkowego, przyjęto następujące ustalenia:

dział I. GOSPODARKA ZIEMIĄ

Odnosnie postulatów w zakresie gospodarki ziemią ustalono co następuje:

1. Uznaje się za celowe ustawowe wzmocnienie gwarancji nienaruszalności chłopskiej własności, zwłaszcza ziemi oraz prawa do jej dziedziczenia, a także uznanie chłopskiego rolnictwa za trwały i równoprawny element naszej gospodarki narodowej. Powyższa zasada będzie konsekwentnie realizowana w ustawodawstwie i praktyce.
2. W terminie do 31 grudnia 1981 r. Rząd wystąpi z projektem nowelizacji przepisów dotyczących obrotu ziemią, uwzględniając następujące zasady:
 - a/ zniesienie zakazu zbywania nieruchomości rolnej,
 - b/ zniesienie dotychczasowych norm maksymalnych, z zachowaniem norm ustrojowych określonych w dekreście o reformie rolnej,
 - c/ uproszczenie przepisów ograniczających podział gospodarstw rolnych,
 - d/ zniesienie zbędnych barier formalnych uniemożliwiających nabycie na własność nieruchomości rolnych przez osoby związane pracą z rolnictwem, a także osoby zamierzające podjąć pracę w gospodarstwie i dające gwarancję jego należytego prowadzenia.
3. W terminie do 31 grudnia 1981 r. Rząd wniesie do Sejmu projekt ustawy o scalaniu gruntów skonsultowany z przedstawicielami rolników. Ustawa ta zniesie instytucję wymiany gruntów na rzecz jednostek gospodarki społecznej. Rząd zaleci terenowym organom administracji państwowej nie stosowanie do tego czasu takich wymian.

4. Decyzje w przedmiocie rozdysponowania gruntów Państwowego Funduszu Ziemi będą podejmowane przy udziale przedstawicielstwa rolników. Odpowiednie uzupełnienia w przepisach prawnych zostaną wprowadzone do dnia 30 czerwca 1981 r.
5. Począwszy od dnia 1 lipca 1981 r. dotacje i kredyty na zagospodarowanie ziemi będą przyznawane na jednakowych zasadach wszystkim sektorom rolnictwa.
6. Dotychczasowa forma przekazywania gospodarstw rolnych w drodze umowy sporządzanej przez naczelnika gminy ma taką moc prawną, co forma notarialna. Jednakże przy najbliższej nowelizacji ustawy emerytalnej /patrz poz.IV/1/ Rząd zaproponuje również możliwość przekazywania gospodarstw następcom w formie aktu notarialnego sporządzonego nieodpłatnie. Wybór jednej z tych form pozostawiony będzie rolnikowi.
7. Przepisy o ochronie gruntów w przedmiocie przestrzegania obowiązku użytkowania rolniczego gruntów rolnych stosowane będą przy udziale przedstawicielstwa rolników celem wykluczenia nadużywania tych przepisów.
8. Do dnia 31 grudnia 1981 r. Rząd wniesie do Sejmu projekt nowej ustawy o terenach budowlanych na obszarach wsi uwzględniający m.in. następujące zasady:
 - a/wyznaczanie i przyjmowanie na własność Państwa terenów budowlanych odbywa się przy udziale zebrania wiejskiego,
 - b/wysokość odszkodowania za przejmowane grunty musi odpowiadać interesom właścicieli przejmowanych gruntów tj. kształtować się na poziomie cen wolnorynkowych,
 - c/dotychczasowy właściciel przejmowanych gruntów może zachować własność wybranych działek dla siebie oraz zastępnych, jeżeli osoby te nie mają własnych działek budowlanych.
9. We wszystkich przypadkach bezprawnego lub rażąco krzywdzącego przejęcia na rzecz gospodarki społecznej nieruchomości wchodzących w skład indywidualnego gospodarstwa rolnego należy na wniosek zainteresowanej osoby dokonać zwrotu tej nieruchomości, a gdy to jest niemożliwe - dokonać rekompensaty w formie nieruchomości zamiennej lub odszkodowania pieniężnego. Wnioski w tych sprawach należy składać do Wojewody w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r.
10. Do dnia 30 września 1981 r. Rząd wystąpi do Sejmu o uchylenie:
 - a/ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o przymusowym wykupie nieruchomości wchodzących w skład nieruchomości rolnych,
 - b/ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu nieruchomości rolnych na własność Państwa za zaległe należności.
 Rząd zaleci terenowym organom administracji państwowej, aby do tego czasu nie stosowano wyżej wymienionych przepisów.
11. Do dnia 31 marca 1982 r. Rząd wniesie do Sejmu projekt nowelizacji ustawy o wywłaszczaniu nieruchomości, który uwzględni będzie szczególnie ochronę gruntów rolnych oraz ustanowi zakaz wywłaszczania na cele produkcji rolniczej.
12. Przy najbliższej nowelizacji ustawy /patrz poz.IV/1/ Rząd zaproponuje zmianę przepisów o przejmowaniu gospodarstw rolnych z urzędu za rentę, precyzując kryteria przejęcia oraz zapewniając udział przedstawicielstwa rolników w postępowaniu dotyczącym tych spraw.

DZIAŁ II. inwestycje rolnicze i zaopatrzenie rolnictwa

Odnosnie postulatów dotyczących inwestycji rolniczych i zaopatrzenia rolnictwa ustalono co następuje:

1. W terminie do dnia 30 czerwca 1981 r. zostanie przygotowany z udziałem przedstawicielstwa rolników i ekspertów projekt nowelizacji uchwały Rady Ministrów w sprawie gospodarstw specjalistycznych i zespołów rolników w zakresie preferencji w kredytowaniu i zaopatrzeniu w środki produkcji tych gospodarstw.
2. W terminie do dnia 30 czerwca 1981 r. zostanie opracowany przy współudziale przedstawicielstwa rolników i jego ekspertów rządowy program

zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji, w szczególności w maszyny rolnicze, części zamienne do nich i materiały budowlane. Program ten przewidywać będzie lepsze dostosowanie produkcji maszyn rolniczych do potrzeb gospodarstw rodzinnych /w tym ogrodniczych położonych na terenach górskich/, w szczególności w programie tym uwzględni się wzrost dostaw ciągników dla rolników indywidualnych.

3. Do dnia 30 czerwca 1981 r. zostanie dokonana weryfikacja wykazów projektów typowych indywidualnego budownictwa wiejskiego oraz rozpatrzone sprawy obniżenia opłat za dokumentację. Do dnia 31 marca 1981 r. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska powoła zespół z udziałem przedstawicielstwa rolników, który przygotuje w terminie do dnia 30 czerwca 1981 r. szczegółowe propozycje dotyczące uproszczenia procedury obowiązującej przy uzyskiwaniu zezwoleń na budowę.

4. W terminie do dnia 30 czerwca 1981 r. po zasięgnięciu opinii przedstawicielstwa rolników zostaną zweryfikowane - w oparciu o rzeczywiste koszty wytwarzania - ceny maszyn rolniczych. Nowe ceny na maszyny rolnicze wprowadzi się nie później niż do dn. 1 stycznia 1982 r.

W terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. zostanie przeanalizowany obowiązujący system obrotu częściami zamiennymi i wprowadzi się w życie wnioski wynikające z tej analizy.

5. W celu pełnego zaopatrzenia rolnictwa indywidualnego w proste narzędzia rolnicze /widły, grabie, lemiesz, łańcuchy itp./ będzie się sukcesywnie zwiększać ich produkcję i dostawy.

6. W terminie do 31 grudnia 1981 r. dokona się zmian w prawie bankowym, w statutach Banku Gospodarki Żywnościowej oraz banków spółdzielczych, wydatnie zwiększając samodzielność i samorządność tych banków.

7. Do dnia 31 grudnia 1981 r. zostaną wydane przepisy zrównujące rolnictwo indywidualne z innymi sektorami gospodarki rolnej w zakresie dostępności i zasad korzystania z kredytów. W tym samym terminie opracuje się dla wszystkich sektorów rolnictwa system stóp podatkowych i kredytowych z tytułu inwestycji.

8. Do dnia 30 czerwca 1981 r. zostaną wprowadzone przepisy przywracające przedpłaty na ciągniki rolnicze i środki transportu.

9. Od 1 kwietnia 1981 r. zaprzestanie się sprzedaży w kraju maszyn i środków do produkcji rolniczej za dewizy.

10. Począwszy od roku 1982 obowiązywać będzie kierunkowa zasada, że środki produkcji rolniczej przydziela się poszczególnym sektorom rolnictwa proporcjonalnie do obszaru zajmowanych przez nie użytków rolnych. Stosowanie tej zasady nie może prowadzić do spadku wartości majątku trwałego /budynki gospodarcze i sprzęt rolniczy/ w jednostkach gospodarki społeczno-rolniczej.

11. Do dnia 30 września 1981 r. zostaną stworzone dogodne warunki prawne, kredytowe i zaopatrzeniowe w celu uruchomienia drobnego przemysłu wiejskiego i usług dla rolnictwa /w szczególności młyny, tartaki, cegielnie i przetwórnice/. W indywidualnych przypadkach będą rozpatrywane przez wojewódów złożone w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. wnioski byłych właścicieli o zwrot tego rodzaju zakładów.

12. W miarę wzrostu wydobycia węgla Rząd zwiększy normę na potrzeby bytowe rolników do 1,5 tony na gospodarstwo, a następnie zapewni sukcesywnie zwiększone przydziały węgla dla rolników indywidualnych, aż do przywrócenia pełnej sprzedaży wolnorynkowej.

13. Przyjmuje się jako zasadę kierunkową, że system zaopatrzenia sklepów i system kartkowy powinny zapewniać realną równość spożycia żywności na wsi i w mieście. Wszelkie decyzje w tej sprawie będą konsultowane z przedstawicielstwem rolników. Zniesione będą praktyki uzależniania nabywania przez rolników artykułów przemysłowych i żywnościowych od sprzedaży wszelkich produktów rolnych.

14. Przy reformie cen zaopatrzeniowych wprowadzi się jednolite ceny paliw, olejów i smarów dla wszystkich sektorów rolnictwa.

15. Przy reformie cen zaopatrzeniowych wprowadzi się jednolite ceny za energię elektryczną dla mieszkańców miast i wsi. Zwiększy się również

produkcję liczników dwutaryfowych. Ponadto sukcesywnie uzupełniać się będzie sieć elektryczną we wsiach nie posiadających prądu trójfazowego.

16. Do dnia 30 czerwca 1981 r. zostaną opracowane przy udziale przedstawicielstwa rolników nowe przepisy o ubezpieczeniach rolnych. Zmiany te dotyczyć będą zwłaszcza zakresu i form ubezpieczeń, a także zasad i trybu oszacowania i likwidacji szkód.

17. Począwszy od 1982 r. zostaną znacznie zwiększone nakłady na produkcję leków weterynaryjnych. W roku bieżącym przeznaczy się dla potrzeb służb weterynaryjnych i inseminacyjnych bezpośrednio obsługujących gospodarstwa rolne 2 tys. nowych samochodów Fiat 126p.

18. Do 30 czerwca 1981 r. zostanie znacznie ograniczona liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na wsi oraz zostaną zlikwidowane bodźce zachęcające personel do ich sprzedaży. Jednocześnie organa administracji i organa ścigania będą energiczniej egzekwować przepisy przeciwalkoholowe.

19. Ceny za usługi produkcyjne na rzecz rolnictwa ustalać się będzie w uzgodnieniu z radami spółdzielni kółek rolniczych i przedstawicielstwa rolników. Terminy opłat za kredytowe wykonanie usługi będą wydłużone do 30 dni.

20. Kierunki rozdysponowania funduszu rozwoju rolnictwa określa walne zebranie rolników wsi.

dział III. ceny produktów rolnych, skup i kontraktacja

Oдноśnie postulatów dotyczących cen produktów rolnych, skupu i kontraktacji ustalono co następuje:

1. Rząd opracuje do 31 grudnia 1981 r. zasadniczą reformę systemu cen przez podwyższenie cen skupu produktów rolnych, względnie obniżenie cen środków produkcji i innych kosztów produkcji rolniczej. Reforma ta będzie przygotowana przy udziale przedstawicielstwa rolników, związków zawodowych pracowników oraz ekspertów. Będzie ona przewidywać, że ceny i koszty, o których mowa powyżej, będą systematycznie weryfikowane celem zapewnienia rentowności indywidualnych gospodarstw rolnych.

2. Wzory umów kontraktacyjnych i warunki kontraktacji ustalane będą na podstawie porozumienia z przedstawicielstwami rolników.

3. Zapewni się udział przedstawicielstwa rolników w społecznej kontroli punktów skupu.

DZIAŁ IV. sprawy socjalne wsi

Oдноśnie postulatów dotyczących spraw socjalnych wsi ustalono co następuje:

1. W terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. Rząd wniesie do Sejmu projekt nowelizacji ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin. Podstawowym założeniem tej nowelizacji będzie dążenie do pełnego zrównania rolników indywidualnych w prawach socjalnych z innymi grupami społeczno-zawodowymi; dotyczy to w szczególności zasiłków rodzinnych. Projekt ustawy opracowany będzie przy udziale przedstawicielstwa rolników i ekspertów oraz uwzględni możliwie w najszerszym zakresie postulaty rolników. W szczególności przy opracowaniu tego projektu zostaną wzięte pod uwagę postulaty zawarte w załączniku do niniejszego porozumienia.

2. W najbliższym czasie zostanie przygotowany projekt podwyższenia najniższych świadczeń emerytalno-rentowych rolników do poziomu minimum socjalnego - z terminem wejścia w życie nie później niż od dnia 1 stycznia 1982 r. Renty i emerytury rolnicze będą podwyższane równocześnie z podwyżkami rent i emerytur dla innych grup zawodowych.

DZIAŁ V. administracja gmin

Odnosnie postulatów dotyczących administracji gmin ustalono co następuje:

1. Na żądanie społeczności gminy przeprowadzać się będzie korekty sieci gmin.
2. Do dnia 30 czerwca 1981 r. Ministerstwo Rolnictwa przygotuje nowe zasady organizacji i funkcjonowania służby rolnej, uwzględniając oddzielenie administracji rolnej od doradztwa fachowego.
3. Zgodnie z zasadą samorządności Gminnych Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" naczelnicy gmin nie będą ingerować w sprawy tych spółdzielni.
4. Rząd wystąpi do Rady Państwa z wnioskiem, aby w opracowanym przez Komisję Rady Państwa projekcie nowej ustawy o radach narodowych zamieszczono przepis przewidujący m.in. wybieralność naczelników przez gminne rady narodowe przy możliwości wybierania ich w głosowaniu tajnym - stosownie do postanowienia danej rady, spośród kandydatów zgłoszonych przez radnych.
Z podobnym wnioskiem Rząd wystąpi odnośnie zniesienia przepisów uprawniających prezydium gminnych rad narodowych do zatwierdzania wyborów sołtysów.

dział VI. szkolnictwo i religia

Odnosnie postulatów dotyczących szkolnictwa i religii ustalono co następuje:

1. Rząd powoła w terminie do dnia 30 kwietnia 1981 r. komisję z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Oświaty i Wychowania, związków zawodowych działających w środowisku nauczycielskim oraz przedstawicielstwa rolników dla rozpatrzenia spraw szkolnictwa wiejskiego ze szczególnym uwzględnieniem organizacji sieci szkolnej na wsi.
2. W terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. Ministerstwo Oświaty i Wychowania opracuje program rozwoju sieci przedszkoli, a także plan rozwoju kolonii dla dzieci wiejskich. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej opracuje w tym samym terminie program rozwoju sieci żłobków dla dzieci wiejskich. Praca przedszkoli i żłobków wiejskich winna być dostosowana do specyfiki pracy w rolnictwie.
3. Celem możliwie pełnej prezentacji prawdy historycznej w nauczaniu historii, Ministerstwo Oświaty i Wychowania wprowadzi od roku szkolnego 1981/82 materiały źródłowe do nauczania historii jako obowiązujące uzupełnienie istniejących podręczników. Od roku szkolnego 1982/83 wprowadzane będą sukcesywnie nowe podręczniki.
4. Organa administracji państwowej będą udzielać zezwoleń na budowę obiektów sakralnych kierując się potrzebami wiernych. Całokształt spraw związanych z budownictwem skaralnym ustali Komisja Wspólna przedstawicieli Rządu i Episkopatu.
5. W związku z postulatem nieutrudniania praktyk religijnych dzieciom przebywającym na obozach i koloniach stwierdza się, problem ten został pozytywnie rozstrzygnięty przez Komisję Wspólną przedstawicieli Rządu i Episkopatu.
6. Odnosnie następujących postulatów:
 - a/ zapewnienia podstawowej opieki duszpasterskiej w wojsku,
 - b/ zezwoleń na prowadzenie żłobków i przedszkoli zakonnych,
 - c/ uwzględnienia założeń etycznych ludzi wierzących w zajęciach szkolnych z dziedziny przygotowania do życia w rodzinie,
 - d/ zapewnienia duszpasterstwa w zakładach karnych,
 - e/ zwiększenia nakładu pism katolickich

- Komisja Rządowa stwierdza, że sprawy te są lub będą omówione i załatwione przez Komisję Wspólną przedstawicieli Rządu i Episkopatu. Komisja Rządowa przedstawi do załatwienia Komisji Wspólnej te postulaty Komitetu Strajkowego.

dział VII. gwarancje prawne

7

Ustalono co następuje:

1. W celu zagwarantowania bezpieczeństwa uczestnikom akcji protestacyjnej prowadzonej w siedzibie b.WRZZ w Rzeszowie - Komisja Rządowa stwierdza, że wobec rolników działających w imieniu Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych oraz osób wspomagających i ich rodzin, nie zostaną wyciągnięte ani w czasie trwania akcji ani po jej zakończeniu żadne konsekwencje natury prawno-karnej, administracyjnej lub innej oraz nie będą stosowane jakiejkolwiek szykany z tytułu prowadzonych przez nich akcji protestacyjnych.
2. Dotyczy to także pracowników należących do NSZZ "Solidarność" a przebywających w czasie akcji protestacyjnej w siedzibie b. WRZZ w Rzeszowie.
3. W stosunku do osób biorących udział w tej akcji protestacyjnej a będących pracownikami jednostek gospodarki uspołecznionej nie zostaną zastosowane konsekwencje przewidziane w art.52,64 i 65 kodeksu pracy oraz w analogicznych przepisach dotyczących pracowników Polskich Kolei Państwowych i osób zatrudnionych w instytucjach państwowych.
4. Powyższe ustalenia dotyczą także osób biorących udział w akcji protestacyjnej, ich rodzin oraz osób wspomagających i ich rodzin na terenie Urzędu Miasta i Gminy w Ustrzykach Dolnych, a następnie w lokalu NSZZ "Solidarność".

dział VIII. USTALENIA KOŃCOWE

1. Ilekroć powyżej jest mowa o przedstawicielstwie rolników, rozumie się przez to wszystkie legalnie działające - zarówno aktualnie jak i w przyszłości - organizacje rolników indywidualnych.
2. Komitet Strajkowy przy współudziale Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ "Solidarność" powołuje komisję w składzie określonym w załączniku nr 2 do niniejszego porozumienia. Zadaniem tej komisji będzie kontrola realizacji niniejszego porozumienia i prowadzenie z Rządem rozmów w tym zakresie. Komisja ta może uzgadniać także inne wyłaniające się problemy.
3. Strony przyjęły z zadowoleniem do wiadomości podpisanie porozumienia w sprawie podziału majątku byłej WRZZ w Rzeszowie.
4. Integralną częścią niniejszego porozumienia jest porozumienie zawarte między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Ustrzykach Dolnych.
5. Tekst niniejszego porozumienia zostanie podany do publicznej wiadomości w całości, między innymi za pośrednictwem prasy, radia i telewizji.
6. Porozumienie niniejsze wchodzi w życie z chwilą podpisania porozumienia między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Ustrzykach Dolnych.
7. Akcja protestacyjna w siedzibie b.WRZZ w Rzeszowie zostaje zakończona z chwilą wejścia w życie niniejszego porozumienia. Porozumienie niniejsze zostało sporządzone i podpisane w czterech jedno-brzmiących egzemplarzach.

Rzeszów, dnia 18 lutego 1981 r.

KOMISJA RZĄDOWA:

Przew.Komisji Rządowej
Andrzej Kacała

Członkowie Komisji Rządowej:

Jerzy Wojciechowski
Marian Magon
Aleksander Merker
Henryk Pracki
Mieczysław Sarwiński
Jan Kłopotowski
Wojciech Ratyński

KOMITET STRAJKOWY:

działający w imieniu Ogólnopolskiego
Komitetu Założycielskiego Zw.Zaw.Roln.
Indywidualnych:
Jan Kułaj
Katarzyna Biolańska
Józef Ślisz
Władysław Mazur
Władysław Żabiński
Czesław Opoński
Władysława Zaguła
Józef Pelc
Jan Antoż
Henryk Kazimierski
Jan Kuraś

ZA KRAJOWĄ KOMISJĘ POROZUMIE-
WAWCZĄ NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Lech Wałęsa
Bogdan Lis

Jerzy Rożdżyński
Henryk Czastka
Artur Balasz

ZA MIĘDZYZAKŁADOWY KOMITET ZAŁOŻY-
CIELSKI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" RZESZÓW:
Jan Ogrodnik
Antoni Kopaczewski

Z a ł a c z n i k nr 2 do poz.8 pkt.2

Skład komisji d/s realizacji zawartego porozumienia; Z ramienia Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych

1. Kułaj Jan - zamieszkały - Cieszacin Wielki 37-515, wieś Pawłosiów, woj.przemyskie
2. Śliż Józef - zam. Łąka 175, 36-004 Łąka k/Rzeszowa, woj.rzeszowskie
3. Bielańska Katarzyna - zam. 31-140 Kraków, ul.Łobzowska nr 24a/33; tel. 321-40, gospodarstwo rolne, Lusina nr 138, gmina Mogilany

Członkowie w y m i e n n i

na pierwsze zebranie robocze

4. Kazimierski Henryk - Młyniec I, 87-162 Lubicz, woj.Toruń
5. Zabiński Władysław - Olszyny, 32-831 Olszyny, woj.Tarnów
6. Balarz Artur - Łuskowo, woj.Szczecin, p-ta Kołczewo, 72-514, tel.98
7. Opolski Czesław - Radom, 26-600 ul.Malczewskiego 26/3, tel.404-47

Nadto zastrzega się dokooptowanie 15 osób reprezentujących rolników z różnych regionów kraju.

Z ramienia KKP podamy po konsultacji KKP

protokół porozumienia

zawartego dnia 20 lutego 1981 r. pomiędzy Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Ustrzykach Dolnych działającym w imieniu Komitetu Założycielskiego Zw.Zaw.Rolników Indywidualnych oraz członków NSZZ "Solidarność" z terenu Bieszczadów przy udziale przedstawicieli KKP NSZZ "Solidarność".

W dniach 3 i 19 lutego 1981 r. odbyły się w lokalu MKZ - NSZZ "Solidarność" w Ustrzykach Dolnych rozmowy pomiędzy Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Ustrzykach Dolnych działającym w imieniu Komitetu Założycielskiego Zw.Zaw.Roln.Indyw. oraz członków NSZZ "Solidarność" z terenu Bieszczadów, przy udziale przedstawicieli KKP NSZZ "Solidarność".

W wyniku rozmów, których przedmiotem były postulaty Komitetu Strajkowego, przyjęto następujące ustalenia:

1. Komitet Strajkowy oświadcza, że na terenie Bieszczadów doszło do poważnych naruszeń norm społecznych oraz do wydania decyzji nieracjonalnych z gospodarczego i społecznego punktu widzenia, godzących w poczucie sprawiedliwości.

W związku z tym Komisja Rządowa przedstawi zarzuty opisane w załączniku nr 1 Prezesowi RM z prośbą o powołanie Komisji do zbadania tych zarzutów i w zależności od dokonanych ustaleń o wyciągnięcie prawem przewidzianych konsekwencji.

Odnosnie zarzutów opisanych w załączniku nr 2 Komisja Rządowa informuje, że powołana punktem 20-tym niniejszego porozumienia Komisja powinna wystąpić do właściwych organów i instytucji z uzasadnionymi wnioskami o wyjaśnienie tych zarzutów i wyciągnięcie prawem przewidzianych konsekwencji.

2. a/ Wojewoda krośnieński działając w porozumieniu z Dyrektorem Zjednoczenia Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej w Krośnie określi w terminie do 30 czerwca 1981 r. obszary państwowych gruntów rolnych w rejonie Arłamowa, gmina Ustrzyki Dolne oraz Tarnawy i Wołosatego, gmina Lutówka, które z punktu widzenia racjonalności ich użytkowania powinny być przeznaczone do sprzedaży lub wydzierżawienia rolnikom indywidualnym.

b/ Komisja Rządowa stwierdza, że o ile zostanie złożony odpowiednio umotywowany wniosek - nie będzie przeszkód w udostępnieniu kompetentnej jednostce organizacyjnej Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej wspólnie ustalonych terenów Caryńskiego na podstawie zawartej zgodnie z prawem umowy z państwowym przeds.gospodarki rolnej, z przeznaczeniem tych terenów na cele terapii.

c/ Wojewoda krośnieński spowoduje w terminie do 31 grudnia 1982 r. opracowanie planów zagospodarowywania przestrzennego gmin rejonu Bieszczadów i w nawiązaniu do skonsultowanych ze społeczeństwem oraz przedstawicielstwem rolników ustaleń zatwierdzonych już planów - wystąpi do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o przygotowanie odpowiedniej uchwały RM, regulującej kompleksowo problematykę rozwoju tego rejonu kraju.

d/ Komisja Rządowa przedstawi Prezesowi RM postulaty Komitetu Strajkowego dotyczące przekazania obiektów Urzędu Rady Ministrów:

- 1 - terenów leśnych i budynków będących uprzednio w dyspozycji nadleśnictwa Bircza i Stuposiany, w szczególności hotelu robotniczego w Muczynym, tym nadleśnictwom,
- 2 - w Arłamowie na sanatorium przeciwgruźlicze
- 3 - domów w Trójcy - Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Ustrzykach Dolnych z przeznaczeniem na domy wypoczynkowe dla inwalidów, emerytów i rencistów oraz pałacyka Ministerstwa Sprawiedliwości w Olszanicy na Ośrodek Zdrowia i Dom Kultury Bieszczadzkiej.

3. a/ Na żądanie społeczności gmin przeprowadzać się będzie korekty sieci gmin.

Wojewoda krośnieński po uzyskaniu opinii Gminnej Rady Narodowej w Solinie oraz Rady Narodowej Miasta i Gminy w Ustrzykach Dolnych wystąpi z wnioskiem do Ministra Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska o wyłączenie z granic administracyjnych gminy Solina wsi: Daszówka, Łobozew, Dolny Łobozew Górny, Sokole, Teleśnica, Cezarówka i Teleśnica Górna i włączenie tychże w granice administracyjne miasta i gminy Ustrzyki Dolne. Wojewoda zadba o to, by decyzje w tej sprawie zostały wprowadzone w życie z dniem 1 kwietnia 1981 r.

b/ Wojewoda krośnieński rozpatrzy zgłoszone przez mieszkańców wsi wnioski o wyłączenie ze strefy miejskiej i włączenie do strefy wiejskiej oddalonej oraz podjęcie stosowne decyzje, tak, by opodatkowanie ludności wg zmienionej strefy nastąpiło z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1982 r.

c/ Komisja Rządowa informuje, że Centralna Komisja d/s Nazw Miejscowości wydała opinię pozytywną w sprawie przywrócenia dawnych nazw miejscowości. Projekt zarządzenia Ministra Administracji Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska został przygotowany. Zarządzenie wejdzie w życie w momencie ogłoszenia w Monitorze Polskim.

d/ Do 30 czerwca 1981 r. Ministerstwo Rolnictwa przygotowuje nowe zasady organizacji i funkcjonowania Gminnej Służby Rolnej, uwzględniając oddzielenie administracji rolnej od doradztwa fachowego. Do służby doradczej zostaną włączone wszelkie służby kontrakcyjno-surowcowe pionu ogrodnictwa, cukrownictwa, przemysłu spożywczego i skupu, służby hodowlanej, spółdzielczości, zaopatrzenia i zbytu oraz służby fachowe wojewódzkich ośrodków postępu rolniczego.

e/ Zgodnie z zasadą samorządności gminnych spółdzielni "Samopomoc Chłopska" naczelnicy gmin nie będą ingerować w sprawy tych spółdzielni.

4. a/ Do podstawowych uprawnień przedstawicielstwa rolników należy.

- dysponowanie Funduszem Rozwoju Rolnictwa,
- współudział w podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania gruntów PFZ, wyznaczania terenów budowlanych, budownictwa wiejskiego - w tym mieszkaniowego, wykorzystanie funduszy ochrony i rekultywacji gruntów rolnych oraz funduszu wymiennego,
- organizowanie usług rolniczych, wypasowych i innych potrzebnych dla mieszkańców wsi,
- podejmowanie innych uchwał we wszelkich sprawach istotnych dla życia wsi.

5. W zakresie postulatu dotyczącego wyłączenia spod kompetencji administracji wszelkich spraw, których przedmiotem jest przeniesienie własności nieruchomości rolnej i przekazanie ich w gestię państwowych biur notarialnych, przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w tym zakresie poczynione w porozumieniu między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie.

6. Rząd przeznaczy priorytetowo odpowiednie środki finansowe i materiałowe na dokończenie programu pełnej elektryfikacji wsi. Rząd rozpatrzy możliwość zainstalowania na koszt Państwa linii przesyłkowych /doprowadzenie energii "pod próg"/ do kolonii, przysiółków i pojedynczych gospodarstw rolnych oraz innych obiektów położonych na wsi.
7. W zakresie postulatu dotyczącego wprowadzenia zasady równego dofinansowania wszystkich sektorów rolnictwa przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w tym zakresie poczynione w porozumieniu między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie. Zapewni się udział w korzystaniu z funduszu ochrony i rekultywacji gruntów rolnych również gospodarstwom indywidualnym.
8. W zakresie postulatu dotyczącego odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęcą łowną i klęski żywiołowe przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w tym zakresie poczynione w porozumieniu między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie. Przy opracowywaniu odpowiednich przepisów uwzględni się zróżnicowania warunków regionalnych, w tym także specyfikę regionu Bieszczadów.
9. W zakresie emerytur i rent dla rolników przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w tym zakresie poczynione w porozumieniu między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie.
10. Rząd dokona do 30 czerwca 1981 r. zmiany przepisów podatkowych w kierunku zwolnienia od podatku gruntowego ziem górskich położonych powyżej 350 m nad poziomem morza.
11. W zakresie postulatu dotyczącego wprowadzenia cen skupu odpowiadających rzeczywistym nakładom poniesionym na produkcję, przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w tym zakresie poczynione w porozumieniu między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie. Ponadto Komitet Strajkowy w Ustrzykach Dolnych zwraca uwagę Komisji Rządowej na rażące dysproporcje między cenami owoców i warzyw a ich cenami detalicznymi, nieuzasadnione racjonalnymi kosztami skupu, transportu, przechowania i handlu, domagając się od organów państwowych decyzji w kierunku wydatnego zmniejszenia tej rozpiętości.
12. Wniosek dotyczący zagwarantowania świadczeń socjalno-bytowych dla pracujących na podstawie umowy o dzieło zostanie przedstawiony do rozpatrzenia Ministrowi Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w związku z pracami nad aktualizacją kodeksu pracy i przepisów ubezpieczeniowych.
- 13.a/ Przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w sprawach religijnych poczynione i dziale VII punkty 4-6 porozumienia między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie.
b/ W nawiązaniu do tych ustaleń, rozpatrzone zostaną postulaty zgłoszone przez Komitet Strajkowy w Ustrzykach Dolnych, zawarte w załączniku nr 3.
c/ Postulat umożliwienia korzystania z pomieszczeń szkolnych dla nauki religii Komisja Rządowa przedstawi Komisji Wspólnej przedstawicieli Rządu i Episkopatu.
- 14.a/ W celu polepszenia materialnych warunków dla rozwoju kultury na terenie Bieszczadów, Wojewoda krośnieński przeanalizuje możliwości przeznaczenia na placówki kulturalne m.in. świetlicy wiejskiej w Chmielu, świetlicy gminnej w Lutowskach, świetlicy SKR w Równi, byłego Domu Górnik w Ustrzykach Dolnych, budynku przeznaczanego na Bieszczadzkie muzeum przyrodnicze w Ustrzykach Dolnych, budynku przeznaczanego na Muzeum Regionalne w Hoczwi, świetlicy w Jabłonkach, świetlicy w Średniej Wsi, budynku biblioteki w Ustianowej, świetlicy w Jasieniu, świetlicy w Stefkowej, Domu Ludowego w Uhercach. Powinna też powstać placówka kulturalna w gminie Tyrowa Wołoska nie posiadającej dotychczas żadnej instytucji kulturalnej.
b/ Ministerstwo Kultury i Sztuki zbada możliwość przywrócenia kina objazdowego na terenie Bieszczadów oraz zbada celowość przywrócenia ich funkcjonowania w innych regionach kraju.
c/ Ministerstwo Kultury i Sztuki przeanalizuje konieczność utworzenia placówek kulturalnych w formie gminnych ośrodków kultury i miejsko-gminnych ośrodków kultury.

15. Wojewoda krośnieński dokona oceny stanu placówek służby zdrowia w rejonie Bieszczadów pod kątem aktualnego zaspokojenia potrzeb społeczeństwa oraz podejmie stosowne decyzje organizacyjne, kadrowe, lokalowe zmierzające do poprawy opieki medycznej mieszkańców tego terenu.
16. a/ W zakresie postulatów dotyczących oświaty i wychowania przyjmuje się za obowiązujące ustalenia w dziale VI, punkty 1-3 porozumienia między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie. Ponadto uzgodniono:
 - b/ Zapewni się praktyczną realizację zarządzenia o przyjmowaniu do pracy w oświacie osób posiadających możliwie najwyższe kwalifikacje.
 - c/ Zapewni się priorytet w zaopatrywaniu szkół wiejskich i peryferyjnych w pomoce naukowe oraz udostępni się szkołom filmy UNESCO o walorach dydaktyczno-wychowawczych.
 - d/ W celu podniesienia znajomości języków obcych Ministerstwo Oświaty i Wychowania wystąpi do Komitetu d/s Radia i Telewizji o wyświetlanie w programie I TV co pewien czas filmów obcojęzycznych w wersji oryginalnej.
 - e/ Wprowadzi się do programu nauczania w odpowiednich przedmiotach "wychowania dla trzeźwości".
 - f/ Komisja Rządowa zobowiązuje się przekazać Głównej Kwaterze ZHP postulat przeanalizowania dotychczasowej formy akcji "Bieszczady 40/".
17. Komisja Rządowa przekaze postulaty dotyczące rozdziału mieszkań w Spółdzielniach Mieszkaniowych, zawarte w załączniku nr 5 Zarządowi Centralnego Związku Spółdzielczości Mieszkaniowej.
18. Wojewoda krośnieński spowoduje umożliwienie korzystania przez NSZZ "Solidarność" z sal konferencyjnych terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego lub innych sal znajdujących się na danym terenie, na podstawie każdorazowego zgłoszenia - zapotrzebowania na salę z podaniem dnia, godziny oraz osoby odpowiedzialnej za porządek i bezpieczeństwo obiektu.
19. W zakresie gwarancji bezpieczeństwa przyjmuje się za obowiązujące ustalenie poczynione w dziale VII porozumienia między Komisją Rządową a Komitetem Strajkowym w Rzeszowie.
20. Niniejsze porozumienie jest integralną częścią porozumienia podpisanego w Rzeszowie i kontrolowane będzie przez Komisję d/s realizacji tego porozumienia. Przedstawiciele Komitetu Strajkowego w Ustrzykach Dolnych wejdą w skład tej Komisji.
21. Akcja protestacyjna w lokalu NSZZ "Solidarność" w Ustrzykach Dolnych zostaje zakończona z chwilą podpisania niniejszego porozumienia.

Załącznik nr 1 do pkt.1 porozumienia

Za decyzje nieracjonalne z gospodarczego i społecznego punktu widzenia Komitet Strajkowy uważa:

1. Przeznaczenie ponad 60 tys. ha, w tym znacznego obszaru ziemi ornej, na Ośrodek URM w Arłamowie, gmina Ustrzyki Dolne oraz dalsze dziesiątki tysięcy ha na Ośrodki URM w Mucznej, Wołosatym i Caryńskim, gm. Lutowiska.
2. Wykonanie tych decyzji łączyło się z masowym usuwaniem z zajętych terenów mieszkańców kilkunastu wsi. W wielu przypadkach usuwanie to miało charakter przymusowy, a jego przebieg był dramatyczny /Kwaszenina, Braniów, Trzcianiec, gm. Ustrzyki Dolne i inne/. W tym stosunku do osób, które dobrowolnie nie chciały opuścić przejmowanych terenów stosowane były różne szykany i represje - Caryńskie, gm. Lutowiska.
3. Sztuczne nagromadzenie zwierzyny łownej w ośrodkach zamkniętych w Arłamowie powoduje wielokrotnienie szkód, jakie zwierzyna ta wyrządza w przyległych wioskach /Wojtkowa, Wojtkówka, Juroczkowa, Nowosielce/.
4. Decyzje powyższe i ich wykonanie spowodowały wyjęcie spod gestii Zarządu Lasów Państwowych wielu budynków wykorzystywanych uprzednio przez służbę leśną i robotników rolnych /hotel robotniczy, budynki mieszkalne robotników leśnych należące do nadleśnictwa Stuposiany i Bircze/ oraz tysiące ha obszaru leśnego, co doprowadziło do dewastacji lasów i nieprawidłowej gospodarki łowieckiej /odstrzał jelenia karpackiego/.

5. Zakładanie ferm wielkoprzemysłowych na przejętych terenach górskich jest wysoce nieracjonalne, powodując brak zaplecza paszowego przy jednoczesnym niewykorzystywaniu naturalnych pastwisk /Tarnawa, Wołosate/.
6. Stworzenie ośrodków o charakterze zamkniętym oraz luksusowe wyposażenie obiektów mieszkalnych stanowi wyraz marnotrawstwa i jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego w państwie ludowym.
7. Budowa linii wysokiego napięcia na odcinku Solina - Muczne.
8. Organizacja ośrodków URM w sąsiedztwie Bieszczadzkiego Parku Narodowego i sposób wykorzystania tego ośrodka niekorzystnie oddziałują na stan roślinności i zwierzozy w tymże Parku. Niezależnie od tego na terenie Ośrodka w Mucznej znalazł się ścisły rezerwat przyrody-torfowisko Wysokie Tarnawa, który został zdewastowany przez objęcie go melioracją.
9. Zorganizowanie ośrodków URM uniemożliwia akcję osadniczą w rejonie Bieszczadów, zaś istniejącą tam gospodarkę chłopską skazuje na wegetację.

Załącznik nr 2 do punktu 1-go porozumienia

1. - zbadać budowę garaży dla ZBL nad Stawiażkiem,
 - ujawnić i podać do publicznej wiadomości osoby winne podjęcia decyzji budowy Wytwórni Płyt Wiórowych w ZPD. Ustianowa z zastosowaniem polskiej linii technologicznej, mimo że podobne nie zdały egzaminu w Karlowie, woj.koszalińskie i Czarnkowie, woj.poznańskie - zamontowanej i pociętej na złom, a następnie zakup i zamontowanie włoskiej linii formowania płyt, co przyniosło straty ok. 500 mln zł,
 - ujawnić i przykładowo ukarać winnych zakupu automatycznej sztaplarni desek firmy austriackiej wartości 19 mln zł, która jest niewykorzystana dla potrzeb zakładu i stoi jako eksponat,
 - wszczęcie dochodzenia w stosunku do osób winnych dewastacji kotłowni typu WCO - 80, wartości 1 mln zł, stojącej do chwili obecnej jako eksponat,
 - zbadać sprawę składowiska węgla oraz wypłaty należności za nieusunięte usterki i nieprawidłowości popełnione przy jego budowie, wykazać straty, jakie powstają z tego tytułu z powodu zatrzymania zakładu w czasie mrozu.
2. - ujawnienie i pociągnięcie do odpowiedzialności winnych wybudowania osiedla PCK w Ustrzykach Dolnych bez zabezpieczenia podstawowej infrastruktury i warunków socjalno-bytowych /brak dostatecznej ilości ciepła oraz podstawowego zaplecza socjalno-usługowego dla 1200 osób/. Opóźnienie w przekazaniu do użytku ciepłowni.
 - zbadać zasadności i przydatności 5 domków letniskowych wybudowanych w Polańczyku przez ZPD "rzekomo" na użytek pracowników,
 - wyciągnąć wnioski dyscyplinarne w stosunku do winnych przerostu zatrudnienia /fikcyjne etaty/,
 - zbadać sprawę budowy willi przez kilku pracowników ZPD w czasie trwania inwestycji, czyli od 1971 roku do chwili obecnej.
3. Ujawnienie i ukaranie winnych bezprawnego zaboru mienia wiejskiego na rzecz PFZ w gm. Olszanica /grunty orne, pastwiska i lasy/,
 - ujawnienie winnych zaprzepaszczenia sum społecznych na budowę Ośrodka Zdrowia i chodnika we wsi Olszanica,
 - ujawnienie winnych sprzedania świetlicy wiejskiej prywatnemu nabywcy we wsi Stefkowa bez porozumienia z mieszkańcami wsi,
 - wyjaśnić co stało się z nagrodą 600 tys.zł za zajęcie 1-go miejsca w konkursie Mistrza Gospodarności w Olszanie,
 - ujawnić i ukarać winnych ukrywania dochodów ze sprzedaży żwiru z rzeki Olszanka, eksploatowanej na odcinku 8 km w gm.Olszanica,
 - unieważnić kontrakt kupna ziemi na rzecz ob. Stefana Heńko,
 - wszczęcie dochodzenie nadużyć gospodarczych pracowników Urzędu Gminnego w Olszanie.
4. Kompleksowe rozliczenie PGR Lutowska z działalności gospodarczej za lata 1970-80: a/ bazy wypasowe Krywe i Krywka, b/ obiekt Skorodne, c/ rekultywacja gruntów, d/ budowa domu myśliwskiego na Tworylnem,

- ujawnić winnych dochodzenia prokuratorskiego od 1978 r. dotyczącego niegospodarności i wielomilionowych nadużyć w PGR Lutowiska,
 - wyciągnąć konsekwencje wobec winnych zaniedbań budynku b. Domu Górnika w Ustrzykach Dolnych, który został przekazany na siedzibę Gminnego Ośrodka Kultury, oraz niegospodarności w sferze rozwoju kultury na terenie miasta i gminy Ustrzyki Dolne i zaniechania planowej budowy kino-teatru.
5. Wybadać sprawę inwestycji Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ustrzykach Dolnych oraz powód przerwania od lat 5-ciu budowy.
 6. Dokonać kompleksowej kontroli działalności Spółdzielni Mieszkaniowej w Ustrzykach Dolnych oraz prowadzonej polityki mieszkaniowej i spekulacji mieszkaniami.
 7. Rozliczyć odpowiedzialnych za budowę Domu Ludowego w Uhercach,
 - uwzględnić żądania mieszkańców wsi Uherce dotyczące likwidacji zakładu karnego,
 - ukarać winnych zniszczenia pałacyku w Uhercach.
 8. Zbadanie budowy willi wojewody Leszczyńskiego w Lesku /na baszcie/,
 - wyjaśnić, na jakiej podstawie utwardzono drogę bez dokumentacji /droga dojazdowa do willi/,
 - pociągnąć do odpowiedzialności winnych marnotrawstwa drewna - 20 m³ - w Lesku k/Zródełek - pochodzącego z lasów gromadzkich.
 9. Pociągnięcie do odpowiedzialności naczelnika gminy za wykorzystanie samochodu służbowego, budowę szamba za 500 tys. zł /Tyrawa Wołoska/,
 - rozliczyć budowę szkoły w Siemuszowej, Rozpuciu i remizy strażackiej w Hołunkowie i Tyrawie Wołoskiej.
 10. Ustalić winnych ukrywania przed opinią publiczną faktów wypuszczania cuchnących ścieków przez PP Rol. Średnia Wieś.
 - wyjaśnić fakt 60-cio milionowego deficytu PP Rol. Średnia Wieś, wzięwszy pod uwagę zarobki niektórych pracowników po 30 tys. zł miesięcznie,
 - ustalić winnych bezprawnego zabrania mienia wiejskiego we wsi Bachława, tj. żwirowiska i przekazania go PP Rol. Średnia Wieś,
 - odebrać cmentarz parafialny w Średniej Wsi spod Zarządu Gospodarki Komunalnej w Lesku,
 - wyciągnąć wnioski w stosunku do osób niereagujących na postulaty mieszkańców Średniej Wsi i Bachławy dotyczących przeklasyfikowania gruntów rolnych.
 11. Ujawnić i wyciągnąć wnioski w stosunku do osób winnych lokalizacji szpitala w terenie bagnistym i narażonym na skutki powodzi, obok oczyszczalni ścieków w Brzegach Dolnych.
 - zbadać sprawę oczyszczalni ścieków w Brzegach Dolnych oraz warunki odciętych od drogi 29-ciu gospodarstw w Brzegach Dolnych.
 12. Zbadać sprawę domku letniego w Chrewcie /własność RSZZ Ustrzyki Dolne/, a użytkowanego wyłącznie przez prezesa Spółdzielni.
 13. Zbadać zasadność budowy przez nadleśnictwo Brzegi Dolne domku myśliwskiego w Krościenku.
 14. Odebrać zezwolenie na noszenie broni Ob. Ob. Michałowi i Ignacemu Kuźmińskim, zamieszkałym w Jureczkowej /są niebezpieczni dla otoczenia/.
 15. Zwrócić ziemię bezprawnie zabraną w miejscowości Jureczkowa np. M. Śledziowskiemu.
 16. Pociągnąć do odpowiedzialności naczelnika Podkowskiego i v-ce wojewodę Michnę, którzy wykorzystując swoje stanowisko służbowe wyłączaali bezprawnie i ustalili niesprawiedliwie wartość za gospodarstwo Ob. Pieczonki w Czarnej.
 17. Ustalić właściciela domku myśliwskiego w Krościenku, zbudowanego za społeczne pieniądze.
 18. Pociągnąć do odpowiedzialności osoby korzystające z domku na Trywoli-nym.

19. Pociągnąć do odpowiedzialności osoby winne wadliwego wybudowania szkoły podstawowej w Wojtkówce.

Załącznik nr 3 do punktu 13 porozumienia

1. Wojewoda krośnieński oświadcza, że zgłoszony postulat w sprawie wydania zezwolenia na budowę nowego kościoła w Ustrzykach Dolnych zostanie pozytywnie załatwiony do dnia 31.3.81.r.
2. Wojewoda krośnieński w terminie do dnia 31.5.81 r. rozpatrzy zgłoszone postulaty w sprawie:
 - a/ budowy kościoła w Stefkowej, b/ budowy budynku mieszkalno-gospodarczego dla parafii w Ustrzykach Dolnych, c/ budowy plebanii w Olszanicy, d/ przekazanie w dalszej kolejności byłej cerkwi w Ustrzykach Dolnych zgodnie z wnioskiem kurii biskupiej w Przemyśle, e/ umożliwienie zorganizowania punktu katechetycznego w Czarnej Dolnej, f/ elektryfikacji byłej cerkwi w Czarnej, przekazanej parafii oraz innych podobnych przypadków, g/ poprawienia warunków korzystania z praktyk religijnych przez chorych w szpitalu Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ustrzykach Dolnych.
3. Prokurator Wojewódzki w Krośnie przeprowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie zburzenia byłej cerkwi grecko-katolickiej w Rajskim, stanowiącej obiekt zabytkowy.

Załącznik nr 4 do punktu 16 porozumienia

1. Ministerstwo Oświaty i Wychowania dokona kontroli gospodarowania majątkiem Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ustrzykach Dolnych, a wyniki kontroli przedstawi władzom województwa oraz obydwu związkom zawodowym pracowników oświaty.
2. Władze wojewódzkie poczynią starania, aby uruchomić w miarę możliwości przekaznik programu II RV dla regionu bieszczadzkiego.
3. Uaktywnione zostaną komisje mające na celu kierowanie na leczenie przymusowe alkoholików znęcających się nad swymi rodzinami.
4. Wojewoda krośnieński poczyni starania, aby wszystkie mieszkania zwolnione przez nauczycieli regionu Bieszczadów przekazywane były pracownikom resortu oświaty.

Załącznik nr 5 do punktu 17 porozumienia

Opracowane zostaną przez Rząd przepisy dotyczące rozdziału mieszkań, które opierać się będą na następujących zasadach:

- a/ jedynym dysponentem mieszkań spółdzielczych są samorządy Spółdzielni Mieszkaniowej,
- b/ kolejność przydziału mieszkań ustala się według okresu wyczekiwania na mieszkanie od chwili wstąpienia do spółdzielni z uwzględnieniem stwierdzonej przez społeczną komisję mieszkaniową sytuacji rodzinnej i warunków mieszkaniowych oraz stanu zdrowia,
- c/ wydane zostaną przepisy przewidujące umorzenie kredytów na wkład mieszkaniowy oraz pomoc na opłatę czynszów dla emerytów i rencistów,
- d/ przywrócone zostanie budownictwo kwaterunkowe z przeznaczeniem dla osób najniższej uposażonych, rodzin wielodzietnych, emerytów, rencistów i inwalidów; zakres tego budownictwa wyniesie co najmniej 20% całości budownictwa uspołecznionego,
- e/ w celu zapewnienia mieszkań dla pracowników nowo budowanych zakładów zapewnione zostaną specjalne limity finansowe na budownictwo zakładów pracy nie obciążające puli spółdzielczej,
- f/ BHZ Locum nie będzie jednostką spółdzielczą i nie będzie sprzedawać mieszkań spółdzielczych,
- g/ w szczególnie uzasadnionych przypadkach zlikwiduje się rejonizację spółdzielni.

Porozumienie niniejsze zostało sporządzone i podpisane w 4-ch jedno-brzmiących egzemplarzach.

Ustrzyki Dolne, dnia 20 lutego 1981 r.

KOMISJA RZĄDOWA
Przewodniczący Komisji Rządowej

Andrzej Kacała

Członkowie Komisji Rządowej:

Józef Michna
Aleksander Merker
Henryk Pracki
Wiesław Krauze
Jan Kłopotowski
Wojciech Ratyński

KOMITET STRAJKOWY

działający w imieniu Komitetu
Założycielskiego Zw. Zaw. Roln.
Indyw. oraz członków NSZZ "Solidarność" z terenu Bieszczadów

Michał Pałasz, Antoni Wojnarowicz,
Jerzy Janowski, Władysław Moskalik,
Antoni Cycoń, Józef Sabara, Mieczysław Mazur, Krystyna Prokpp-Kur,
Mieczysław Barlewicz, Mieczysław Domaradzki, Edward Klus, Leon Czaplicki, Stanisław Twardy, Bolesław Hulewicz, Kazimierz Kołodziński, Jan Pawlik, Wieńczysław Nowacki, Kazimierz Walczak, Jarosław Karubin, Wiesław Procyk, Jarosław Waszczuk, Zbigniew Biesiadecki, Kazimierz Ryba, Urszula Poziomek

Za Krajową Komisję Porozumiewawczą NSZZ "Solidarność" - Lech Wałęsa,
Bogdan Lis, Antoni Kopaczewski- Przew, MKZ NSZZ "Solidarność" w Rzeszowie.

CO Z TEGO WYNIKA

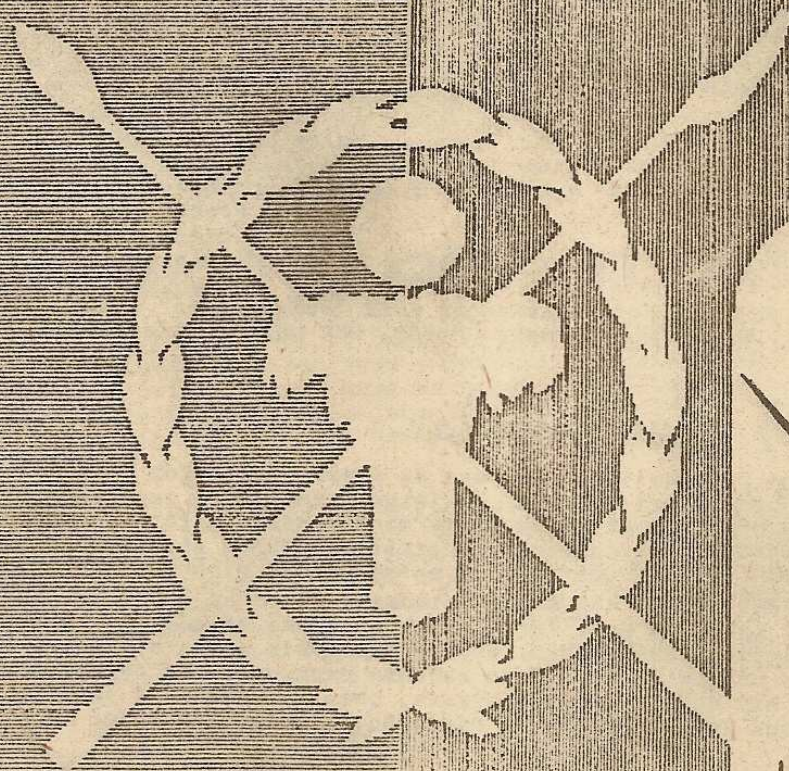
Podpisane porozumienia nazywane są przez niektórych "w i e l k ą k a r t ą r o l n i c t w a". W istocie tak jest, zapowiadają one bowiem rozwiązanie w ściśle określonych terminach wszystkich najistotniejszych spraw chłopskich. Porozumienia te stwarzają dobrą podstawę do uzyskania przez chłopów pełnych gwarancji w sprawach dla nich najważniejszych: prawa do gospodarowania na roli i jej dziedziczenia oraz prawa do godziwych warunków życia i pracy na wsi. Teraz silna chłopska organizacja i autentyczny samorząd wiejski musi zadbać, aby porozumienie zostało w pełni zrealizowane. Z pewnością nie łatwe to będzie zadanie zważywszy, że pełnej treści porozumień dotąd nie opublikowano w prasie, choć warunek taki zawarto w porozumieniach. Chłopi jednak dopilnują realizacji, bo wiedzą czego chcą.

ANTONI FABER

SOLIDARNOŚĆ ZIEMI PUŁAWSKIEJ - Pismo wydawane przy MKZ w Puławach
Redaguje Zespół w składzie: Apoloniusz Berbeć, Hanna Czekaj, Andrzej Kowalczyk, Ireneusz Ostrokólski, Włodzimierz Zbiniewicz, oraz Antoni Faber - sprawy rolnictwa. Adres Redakcji: Al. Jedności 19 pok. 136 tel. 33-69. Godz. 8 - 18. Biuletyn do użytku wewnątrzwiązkowego.

IUNG P-wy zam. 74/E/81 nakł. 5000 egz. A-5

ŻYWIA Y BRONIA



Solidarność
WIEJSKA

zaprzestawac!

M. G. 1981